

Legea Republicii Moldova

Nr.293 – XIII / 1994

Privind dreptul de autor și drepturile conexe

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Cadrul juridic

(1) Dreptul de autor și drepturile conexe, apărarea acestor drepturi și răspunderea pentru violarea lor sînt reglementate de Constituție, de prezenta lege, de alte acte normative.

(2) Prezenta lege reglementează relațiile care apar în legătură cu crearea și valorificarea operelor literare, de artă și științifice (drept de autor), interpretărilor, fonogramelor și emisiunilor organizațiilor de audioteledifuziune (drepturi conexe).

Articolul 2. Tratatul internațional

Dacă tratatul internațional la care Republica Moldova este parte stabilește alte reguli decît cele prevăzute de prezenta lege, se aplică regulile tratatului internațional.

Articolul 3. Noțiuni principale

În prezenta lege se utilizează următoarele noțiuni:

autor - persoană fizică prin a cărei muncă creatoare a fost creată opera;

bază de date - compilație de date sau de alte materiale, atît în formă mecanizabilă, cît și sub altă formă, care prin selectarea și aranjamentul conținutului reprezintă un rezultat al muncii creatoare;

[Definiția noțiunii în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

operă audiovizuală - operă care constă dintr-o serie de cadre coerente (însoțite sau nu de sunet), ce creează impresia mișcării și sînt destinate percepției vizuale și auditive (în cazul cînd sînt însoțite de sunet);

[Definiția noțiunii în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

operă colectivă - operă creată de două sau mai multe persoane fizice din inițiativa și sub conducerea unei persoane fizice sau juridice, cu condiția ca această operă să fie publicată de ultima sub numele său;

operă derivată - produs al creației intelectuale bazat pe altă operă (traducere, adaptare, înscenare, prelucrare etc.);

computer - dispozitiv electronic sau un dispozitiv analog, capabil să prelucreze informații;

valorificare - publicare (aparitie), comunicare publică, demonstrare publică, interpretare publică, imprimare, închiriere, reproducere, emisie, retransmisie sau alte acțiuni privind utilizarea sub orice formă și în orice mod a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe, precum și a expresiilor folclorice;

[Definiția noțiunii în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

comunicare publică (comunicare pentru informare generală) - comunicare pe cale radioelectrică (inclusiv prin satelit), prin cablu sau într-o altă modalitate a imaginilor și (sau) a sunetelor operelor, interpretărilor, fonogramelor, emisiunilor organizațiilor de difuziune, astfel încît ele să poată fi recepționate de persoane care nu fac parte din cercul obișnuit al familiei sau

al cunoscuților apropiați ai familiei, la distanțe unde fără o astfel de comunicare a imaginilor sau sunetelor acestea nu ar putea fi sesizate în aceste locuri. Comunicarea semnalelor codificate reprezintă o comunicare prin eter în cazul cînd mijloacele decodificatoare sînt oferite publicului de către organizația de difuziune prin eter sau cu consimțămîntul acesteia;

[Definiția noțiunii modificată prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Definiția noțiunii modificată prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

demonstrare publică - demonstrare a originalului sau a unui exemplar al operei, interpretării, emisiunii organizației de difuziune nemijlocit sau pe ecran cu ajutorul peliculei, diapozitivului, cadrului ori prin alte dispozitive sau procedee (exceptînd comunicarea lor pe cale radioelectrică sau

prin cablu), astfel încât ele să poată fi recepționate de persoane care nu fac parte din cercul obișnuit al familiei sau al cunoscuților apropiați ai familiei; demonstrare publică a operei audiovizuale se consideră demonstrarea neconsecutivă a unor imagini ale ei; emisiune a organizației de difuziune - emisiune produsă nemijlocit de organizația de difuziune pe cale radioelectrică sau prin cablu ori emisiune produsă de o altă organizație la comanda și din contul organizației de difuziune;

fonogramă - imprimare exclusiv sonoră a oricărei interpretări, a altor sunete sau a reprezentărilor lor, cu excepția imprimării sunetelor incluse în opera audiovizuală. Exemplar de fonogramă este considerată copia fonogramei pe orice suport material, produsă direct sau indirect din altă fonogramă și care include toate sunetele sau o parte din sunetele imprimate în această fonogramă;

[Definiția noțiunii modificată prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

interpret - actorul, dirijorul, vocalistul, instrumentistul, dansatorul sau o altă persoană care joacă roluri, cântă, recită sau interpretează într-un alt mod opere literare, artistice sau expresii folclorice;

[Definiția noțiunii modificată prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Definiția noțiunii modificată prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

interpretare publică - reprezentarea operelor, interpretărilor, fonogramelor, emisiunilor organizațiilor de difuziune prin recitare, joc cîntec sau într-un alt mod atît în interpretare vie, cît și cu ajutorul diverselor dispozitive și procedee (cu excepția comunicării pe cale radioelectrică sau prin cablu), astfel încât ele să poată fi recepționate de persoane care nu fac parte din cercul obișnuit al familiei sau al cunoscuților apropiați ai familiei;

imprimare - fixarea sunetelor și (sau) imaginilor ori a reprezentărilor lor cu ajutorul mijloacelor tehnice pe orice suport material care permite perceperea, reproducerea sau comunicarea lor multiplă;

[Definiția noțiunii modificată prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

închiriere - transmiterea dreptului de posesiune a originalului sau

exemplarului operei sau fonogramei pe un anumit termen, în scopul obținerii de profit direct sau indirect;

informație despre administrarea drepturilor - orice informație, oferită de titularii de drepturi, care identifică opera sau alt obiect ocrotit de prezenta lege, autorul sau alt titular de drepturi ori informația privind condițiile de valorificare a operei sau a altui obiect, precum și orice cifre și coduri în care se conține o astfel de informație, ținîndu-se cont de faptul că orice astfel de elemente ale informației sînt indicate pe exemplarul operei sau al altui obiect ocrotit de prezenta lege, sau care apar în legătură cu publicarea sau comunicarea publică a unei astfel de opere sau a obiectului în cauză;

[Definiția noțiunii în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

măsurile tehnice de protecție a dreptului de autor și drepturilor conexe - orice echipamente tehnice sau componentele acestora care controlează accesul la operele sau la obiectele drepturilor conexe, care preîntîmpină sau limitează acțiunile nepermise de titularii căruiva drept ocrotit de prezenta lege referitor la operele și obiectele drepturilor conexe;

[Definiția noțiunii în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

organizație de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale - persoană juridică specializată, constituită nemijlocit de către titularii dreptului de autor sau titularii drepturilor conexe, înregistrată în conformitate cu legislația, a cărei activitate de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale de autor sau conexe este exercitată în conformitate cu prezenta lege, în limitele împuternicirilor delegate ei de către titularii dreptului de autor sau drepturilor conexe;

[Definiția noțiunii în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

producător de operă audiovizuală - persoană fizică sau juridică din inițiativa și pe răspunderea căreia se creează opera audiovizuală;

[Definiția noțiunii în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Definiția noțiunii "producător" exclus prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

producător de fonogramă - persoană fizică sau juridică din inițiativa și pe răspunderea căreia are loc prima imprimare a sunetelor interpretării, a altor sunete sau a unor reprezentări de sunete;

[Definiția noțiunii în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

program de computer - totalitatea instrucțiunilor și dispozițiilor (ordinelor) exprimate prin cuvinte, coduri, scheme care, fiind redată într-o formă lizibilă de mașină, pune în funcțiune computerul pentru a atinge un anumit scop sau rezultat. Programul de computer include atât materiale prealabile, obținute în procesul de creație, cât și reprezentările audiovizuale nou-create;

publicare (apariție) - editarea sau punerea în circulație a operelor sau fonogramelor cu consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor și al drepturilor conexe, într-un număr suficient pentru a satisface cerințele publicului; prin publicare se subînțelege de asemenea deschiderea accesului legal la operă sau fonogramă prin sistemele electorale de informare;

reproducere - realizarea unuia sau a câtorva exemplare ale operei sau fonogramei în orice formă materială, inclusiv audio- și videoimprimare; imprimarea operei sau a fonogramei pentru păstrarea ei temporară sau permanentă sub formă electronică (inclusiv numerică), optică sau într-o altă formă lizibilă de mașină;

reproducere reprografică - reproducere în facsimil a originalului operei scrise sau grafice în dimensiune naturală, mărită sau micșorată prin metoda copierii fotografice sau cu alte mijloace tehnice, altele decât cele de editare. Imprimarea sub formă electronică (inclusiv numerică), optică sau într-o altă formă lizibilă de mașină nu constituie o reproducere reprografică;

retransmisie - difuzarea simultană pe cale radioelectrică (prin cablu) a emisiunilor unei organizații de difuziune, efectuată de o altă organizație de difuziune;

titular al dreptului de autor și (sau) al drepturilor conexe - autorul sau interpretul, sau o persoană fizică, alta decât autorul sau interpretul, sau o persoană juridică investită cu drepturi patrimoniale.

Capitolul II

DREPTUL DE AUTOR

Articolul 4. Dispoziții generale

(1) În conformitate cu prezenta lege, dreptul de autor protejează operele creației intelectuale în domeniul literaturii, artei și științei exprimate într-o anumită formă obiectivă ce permite a le reproduce, atât publicate cât și nepublicate, indiferent de forma, destinația și valoarea fiecărei opere, precum și de procedeul de reproducere a ei.

(2) Autorul beneficiază de dreptul exclusiv de autor asupra operei sale, acesta rezultând din însuși faptul creării ei. Pentru apariția și exercitarea dreptului de autor nu se cere înregistrare, alte proceduri speciale sau respectarea altor formalități.

(3) Dreptul de autor se constituie din drepturi cu caracter patrimonial (economic) și nepatrimonial (personal, moral).

(4) Dreptul de autor nu depinde de dreptul de proprietate asupra obiectului material, în care și-a găsit expresie opera respectivă. Din faptul procurării obiectului nu rezultă faptul investirii posesorului acestuia cu careva drepturi de autor, stabilite prin prezenta lege.

Articolul 5. Domeniul de acțiune a legii

(1) Dreptul de autor se extinde asupra:

a) operelor, indiferent de locul primei lor publicări, titularii dreptului de autor ai cărora sînt persoane fizice sau juridice din Republica Moldova;

b) operelor publicate pentru prima dată în Republica Moldova, indiferent de cetățenia titularului dreptului de autor;

c) altor opere în corespundere cu tratatele internaționale, la care Republica Moldova este parte.

(2) Opera se consideră de asemenea publicată pentru prima dată în Republica Moldova, dacă ea a fost publicată în Republica Moldova în decurs de 30 de zile de la data primei ei publicări peste hotare.

Articolul 6. Obiectele dreptului de autor

(1) Dreptul de autor se extinde asupra operelor literare, de artă sau științifice exprimate în formă:

a) scrisă (manuscris, dactilografie, note muzicale etc.);

b) orală (rostire publică, interpretare publică etc.);

c) audio- sau videoimprimare (mecanică, magnetică, numerică, optică etc.);

d) de imagine (desen, schiță, tablou, plan, desen tehnic, cine-, tele-, video- sau fotocadru etc.);

e) volumetrico-spațială (sculptură, model, machetă, construcție etc.);

f) în alte forme cunoscute în prezent sau care urmează să fie descoperite.

(2) Obiecte ale dreptului de autor sînt:

- a) operele literare (cărți, broșuri, articole, programe pentru computer est.);
- b) operele dramatice și muzical-dramatice, scenariile, proiectele de scenarii, libretele, sinopsisul filmului;
- c) operele muzicale cu sau fără text;
- d) operele coregrafice și pantomimele;
- e) operele audiovizuale (cine-, tele-, videofilme, filme cu diapozitive etc.);
- f) operele de pictură, sculptură, grafică și alte opere de artă plastică;
- g) operele de arhitectură, urbanistică și de artă hortică;
- h) operele de artă aplicată;
- i) operele fotografice și operele obținute printr-un procedeu analogic fotografiei;
- j) hărțile, planurile, schițele și operele plastice referitoare la geografie, topografie, arhitectură și alte științe;
- k) operele derivate și integrante (traducerile, adoptările, prelucrările și orice alte prelucrări ale operelor literare, de artă, științifice, aranjamentele operelor muzicale, precum și enciclopediile, antologiile, culegerile, bazele de date etc.). Operele derivate și alcătuite sînt ocrotite de dreptul de autor, indiferent de faptul dacă operele pe baza cărora acestea au fost create sau pe care le includ sînt sau nu obiecte ale dreptului de autor;
- l) alte opere.

(3) Ocrotirea programelor pentru computer se extinde asupra tuturor felurilor de programe pentru computer (inclusiv asupra sistemelor operaționale), care pot fi exprimate în orice limbaj și sub orice formă, inclusiv textul inițial și codul obiectului.

(4) Dreptul de autor se extinde asupra soluțiilor (operelor) artistico-arhitecturale atît în ansamblu, cît și asupra părților lor componente, inclusiv asupra operelor create ca urmare a îndeplinirii unei misiuni de serviciu.

Articolul 7. Creațiile care nu constituie obiecte ale dreptului de autor
[\[Titlul art.7 modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016\]](#)

(1) Nu constituie obiecte ale dreptului de autor:

- a) documentele oficiale (legile, hotărîrile judecătorești, alte documente), precum și traducerea lor oficială;
- b) simbolurile și semnele statului (drapelele, stemele, ordinele, semnele monetare etc.);
- c) expresiile folclorice;
- d) noutățile zilei și faptele cu caracter de simplă informație.

[\[Art.7 alin.\(1\) lit.c\)-d\) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016\]](#)

(2) Protecția dreptului de autor se extinde asupra formei de exprimare și nu asupra ideilor, proceselor, metodelor de funcționare sau asupra concepțiilor matematice ca atare.

[\[Art.7 alin.\(2\) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016\]](#)

Articolul 8. Recunoașterea paternității. Prezumția paternității. Înregistrarea operei

(1) Paternitatea aparține persoanei (persoanelor), sub al cărei nume a fost publicată opera, dacă nu există alte dovezi.

(2) Pentru a informa publicul despre drepturile sale, titularul are dreptul să folosească simbolul ocrotirii dreptului de autor, care se imprimă pe fiecare exemplar al operei și constă din trei elemente:

- a) litera latină C inclusă într-un cerc - C;
- b) numele (denumirea) titularului drepturilor exclusive de autor;
- c) anul primei publicări a operei.

(3) Titularul drepturilor exclusive de autor asupra unei opere publicate sau nepublicate poate să o înregistreze în registrele oficiale de stat în decursul duratei termenului de ocrotire a dreptului de autor.

(4) Persoanei care și-a înregistrat opera i se eliberează un certificat de modelul stabilit. În conformitate cu alin. (2) al art. 4 și cu alin. (1) al prezentului articol acest certificat nu poate servi drept prezumție a paternității. În caz de litigiu, instanța judecătorească poate recunoște înregistrarea drept prezumție a paternității, dacă nu se va dovedi altfel.

(5) Înregistrarea de stat a operelor literare, de artă și științifice o efectuează Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor.

Articolul 9. Drepturile personale (morale)

(1) Autorul operei beneficiază de următoarele drepturi personale (morale):

a) la paternitate - dreptul de a se considera autor și de a cere o atare recunoaștere, inclusiv prin indicarea numelui său pe fiecare exemplar de operă publicată sau la interpretarea în public a operei, dacă așa ceva este posibil;

b) la nume - dreptul autorului de a decide cum va figura numele său în timpul valorificării operei (numele adevărat, pseudonimul sau anonim);

c) la integritatea operei;

d) la stima reputației - la apărarea operei împotriva oricărei denaturări, schimonosiri sau altei modificări a operei, care poate prejudicia onoarea și demnitatea autorului;

e) de a da publicității opera sa sau de a permite (interzice) publicarea ei în orice formă, inclusiv dreptul la retragerea ei. Retragerea operei din rețeaua de comercializare în legătură cu schimbarea convingerilor autorului se permite cu condiția că acesta va acoperi în prealabil pagubele deținătorului dreptului de folosință a operei.

[Art.9 alin.(1) lit.e) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(2) Drepturile personale (morale) ale autorului nu pot fi înstrăinate și sînt imprescriptibile în caz de cedare a drepturilor patrimoniale.

Articolul 10. Drepturile patrimoniale (economice) de autor

(1) Autorului sau altui titular al dreptului de autor îi aparține dreptul exclusiv la valorificarea operei în orice formă și prin orice procedeu.

(2) Dreptul exclusiv de valorificare a operei înseamnă dreptul autorului sau altui titular al dreptului de autor de a efectua, de a permite sau de a interzice efectuarea următoarelor acțiuni:

a) reproducerea operei;

b) difuzarea exemplarelor operei, inclusiv prin comercializare, închiriere și prin alte modalități;

c) importarea exemplarelor operei pentru difuzare, inclusiv a exemplarelor confecționate cu permisiunea autorului sau a altui titular al dreptului de autor;

d) demonstrarea publică a operei;

e) interpretarea publică a operei;

f) comunicarea publică a operei, inclusiv prin retransmisie;

[Art.10 alin.(2) lit.f) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

g) traducerea operei;

h) prelucrarea, adaptarea, aranjamentul și alte asemenea modificări ale operei;

i) comunicarea pentru informare generală a operei în asemenea mod ca reprezentanții publicului, la alegerea lor personală, să poată avea acces la operă din orice loc și în orice timp (dreptul la comunicare publică în regim interactiv, inclusiv prin Internet);

j) comunicarea operei prin eter (inclusiv prin satelit) sau prin cablu.

[Art.10 alin.(2) lit.i)-j) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(3) Dreptul de a difuza originalul sau exemplare prin închirierea operelor audiovizuale, programelor pentru computer, bazelor de date, a operelor fixate în fonogramă, a operelor muzicale sub formă de note cu text aparține autorului sau altui titular al dreptului de autor, indiferent de dreptul de proprietate asupra acestor exemplare.

(4) Drepturile exclusive ale autorului la valorificarea proiectelor de opere de arhitectură, urbanistice și de artă horticolă includ de asemenea realizarea practică a unor astfel de proiecte.

(5) Cuantumul și modul de achitare a remunerației de autor pentru fiecare caz de valorificare a operei se stabilește în contractul de autor, precum și în contractele cu beneficiarii, încheiate de organizațiile de administrare pe principii colective ale drepturilor patrimoniale ale autorilor.

Articolul 11. Copaternitatea

(1) Dreptul de autor asupra unei opere create prin munca comună a două sau mai multe persoane aparține coautorilor, indiferent de faptul dacă această operă constituie un tot unitar sau este formată din părți.

(2) Se consideră că o parte componentă a operei este de sine stătătoare, dacă ea poate fi folosită în mod independent de alte părți ale acestei opere.

(3) Fiecare dintre coautori își menține dreptul de autor asupra părții elaborate de el, care are caracter de sine stătător și are dreptul să dispună de ea cum crede de cuviință.

(4) Relațiile dintre coautori se stabilesc, de regulă, prin înțelegere între ei. În caz că nu s-a procedat la atare înțelegere, dreptul de autor asupra operei îl exercită în comun toți coautorii, iar remunerația se împarte între ei proporțional contribuției fiecăruia, dacă aceasta poate fi stabilită.

[Art.10 alin.(4) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Articolul 12. Dreptul de autor asupra operei audiovizuale

(1) Autor (coautori) ai operei audiovizuale sînt:

- a) autorul scenariului (scenaristul);
- b) regizorul-scenograf;
- c) compozitorul - autorul operei muzicale cu sau fără text, create special pentru această operă audiovizuală;
- d) operatorul;
- e) pictorul-scenograf.

(2) Autor al operei create anterior, prelucrate sau incluse în stare neschimbată în opera audiovizuală ca parte componentă a ei, se consideră de asemenea coautor al operei audiovizuale în cauză.

(3) Încheierea contractului de autor pentru crearea operei audiovizuale atrage după sine transmiterea, în schimbul unei remunerații echitabile, de către coautorii acestei opere către producătorul acesteia a următoarelor drepturi exclusive de valorificare a operei audiovizuale, dacă contractul nu stipulează altfel: reproducere, difuzare, demonstrare publică, interpretare publică, comunicare pentru informare generală în regim interactiv, comunicare publică, precum și titrare și dublare a textului.

[Art.12 alin.(3) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Art.12 alin.(3) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(4) Producătorul operei audiovizuale este în drept să-și indice numele (denumirea) sau să ceară o atare indicare în orice caz de valorificare a operei.

(5) Alți autori care și-au adus contribuția la crearea operei audiovizuale cad sub incidența prevederilor alin. (3).

(6) Ca excepție de la prevederile alin. (3), scenaristul, regizorul-scenograf, operatorul, pictorul-scenograf autorul operei muzicale cu sau fără text, create special pentru opera audiovizuală, își menține dreptul la remunerație pentru fiecare întreprindere publică și comunicare publică a acestei opere precum și pentru închirierea exemplarelor acestei opere audiovizuale.

[Art.12 alin.(6) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(7) Fără consimțămîntul autorului și al altor titulari ai drepturilor patrimoniale asupra filmului este interzisă nimicirea variantei definitive a filmului (clișeului, înregistrării originale).

Articolul 13. Dreptul de autor asupra operei integrante

(1) Alcătuitorul unei culegeri și al altor opere integrante beneficiază de dreptul de autor asupra compilației și sistematizării materialelor, care constituie un produs al activității lui creatoare.

[Art.13 alin.(1) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(2) Dreptul de autor al alcătuitorului nu poate prejudicia drepturile autorilor operelor care au fost incluse în opera integrantă.

(3) Autorii operelor incluse în opera integrantă sînt în drept să-și folosească operele lor independent de opera integrantă, dacă contractul de autor nu stipulează altfel.

(4) Dreptul de autor al alcătuitorului nu constituie pentru alte persoane un impediment de a compila și a sistematiza aceleași materiale pentru a crea alte opere integrante.

[Art.13 alin.(4) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(5) Culegerile care conțin diverse materiale informative (articole și informații, alocuțiuni și referate, diagrame și tabele etc.), ale căror selectare și aranjare este un rezultat al muncii intelectuale, sînt ocrotite ca atare. Protecția nu se extinde asupra datelor cifrice și conținutului materialelor informative incluse în culegere.

[Art.13 alin.(5) în redacția L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

Articolul 14. Dreptul de autor asupra operei derivate

(1) Traducătorilor și altor autori ai operelor derivate le aparține dreptul de autor asupra traducerii, prelucrării, aranjamentului sau altei prelucrări efectuate de ei.

(2) Dreptul de autor al traducătorului și al autorului operei derivate nu trebuie să prejudicieze drepturile autorilor ale căror opere au fost traduse, prelucrate, aranjate sau supuse altor prelucrări.

(3) Dreptul de autor al traducătorilor și al autorilor altor opere derivate nu constituie un impediment pentru alte persoane de a efectua traducerea sau prelucrarea aceluiași operă.

Articolul 15. Dreptul de autor asupra operei colective

(1) Persoanele fizice și juridice care editează enciclopedii, dicționare, culegeri de lucrări științifice periodice și continuie, ziare, reviste și alte ediții periodice dispun de dreptul exclusiv de valorificare a acestor opere colective în întregime. Aceste persoane sînt în drept să-și indice numele (denumirea) sau să ceară o atare indicare în cazul oricărei valorificări a acestor opere colective.

(2) Autorii operelor incluse în publicații colective își mențin fiecare drepturile exclusive de valorificare a operelor lor și pot dispune de ele independent de opera colectivă în întregime, dacă contractul de autor nu stipulează altfel.

Articolul 16. Dreptul de acces la opera de artă plastică. Dreptul de succedare

(1) Reproducerea unei opere de artă plastică în scopuri comerciale se permite în baza contractului cu autorul.

(2) Autorul operei de artă plastică este în drept să ceară de la proprietarul operei ca acesta să-i dea posibilitatea de a reproduce opera sa (dreptul la acces). Totodată nu se poate cere de la proprietar expedierea operei către autor.

(3) Crearea și difuzarea unei opere de artă plastică ce conține un portret se permite cu consimțămîntul persoanei reprezentate sau al moștenitorilor ei.

(4) În fiecare caz de revînzare publică a originalului operei de artă plastică (prin licitație, galerie de opere de artă plastică, salon de artă, magazin etc.), autorul sau moștenitorii lui au dreptul la primirea de la vînzător a unei remunerații în proporție de 5% din prețul de revînzare (dreptul de succedare), dacă acest preț nu-i mai mic de 20 salarii minime.

(5) Acest drept este inalienabil pe viață și trece exclusiv la moștenitorii autorului prin lege sau prin testament pentru termenul de valabilitate a dreptului de autor.

[Art.16 alin.(4) exclus prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016, alin.(5)-(6) devin alin.(4)-(5)]

[Art.16 alin.(1), (3)-(4) în redacția L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423, alin.(1), (2) și (3) devin alin.(2), (5) și (6)]

[Art.16/1 exclus prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Articolul 17. Moștenirea dreptului de autor. Durata dreptului de autor

(1) Dreptul de autor poate fi moștenit.

(2) Autorul este în drept să indice, în același mod în care se numește executorul testamentului, persoana în seama căreia el pune protejarea după decesul său a dreptului de autor asupra operelor sale. Această persoană își exercită împuternicirile pe viață.

(3) Dreptul de autor este valabil pe tot timpul vieții autorului plus 50 de ani după deces, termenul începînd să curgă de la 1 ianuarie al anului următor decesului autorului, cu excepția cazurilor indicate la alin. (4), (5) și (7).

(4) Dreptul de autor asupra operei audiovizuale este ocrotit timp de 50 de ani, iar asupra operei de artă decorativă și aplicată - timp de 25 de ani de la data apariției legale a acestor opere sau de la data creării lor, dacă nu au fost publicate, termenul începînd să curgă de la 1 ianuarie al anului următor apariției sau creării acestor opere.

[Art.17 alin.(4) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(5) Dreptul de autor asupra unei opere anonime sau apărute sub pseudonim rămîne în vigoare timp de 50 de ani după publicarea ei, termenul începînd să curgă de la 1 ianuarie al anului următor apariției operei, excepție constituind operele indicate la alin (4). În caz că în acest termen autorul operei apărute sub pseudonim sau anonime își va dezvălui identitatea sau identitatea lui nu va trezi îndoieli, se aplică prevederile alin. (3) și (4).

(6) În conformitate cu prezenta lege, editura care a publicat legal opera sub pseudonim sau anonim se consideră reprezentant al autorului și în această calitate are dreptul să ocrotească drepturile și interesele legitime ale acestuia.

(7) Dreptul de autor asupra operei pentru prima dată în curs de 30 de ani după decesul autorului este ocrotit timp de 50 de ani de la data publicării, excepție constituind operele indicate la alin. (4).

(8) Dreptul de autor asupra operei create în copaternitate se ocrotește pe tot timpul vieții fiecăruia dintre coautori și timp de 50 de ani, începînd de la 1 ianuarie al anului, următor decesului ultimului dintre coautori.

(9) Drepturile personale (morale) ale autorului sînt protejate pe termen nelimitat. Ocrotirea drepturilor personale (morale) după decesul autorului este exercitată de moștenitori, precum și de organizațiile autorizate în modul stabilit să ocrotească drepturile de autor. Aceste organizații își exercită funcțiile de ocrotire a drepturilor personale ale autorilor și în cazul cînd aceștia nu au moștenitori sau în cazul stingerii dreptului lor de autor.

(10) La expirarea termenului de ocrotire a dreptului de autor, opera devine un bun public.

(11) Operele care au devenit bunuri publice pot fi valorificate liber, dacă se respectă drepturile personale (morale) ale autorului. Guvernul poate stabili defalcări în fondurile culturii (literar, muzical, de artă plastică etc.) pentru valorificarea operelor cetățenilor Republicii Moldova care au devenit un bun public.

[Art.17 alin.(11) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(12) Dacă termenul de ocrotire a operei unui autor străin, valorificate în Republica Moldova este, conform legislației țării acestui autor, mai mare decît termenul indicat în prezentul articol, se aplică normele prezentei legi, iar dacă acest termen este mai mic, se aplică normele legislației țării respective.

Articolul 18. Dreptul de autor asupra operei create ca urmare a îndeplinirii unei misiuni de serviciu

(1) Drepturile personale (morale) asupra operei create ca urmare a îndeplinirii unei misiuni de serviciu date de patron sau a îndatoririlor de serviciu (opera de serviciu) aparțin autorului operei de serviciu.

(2) Drepturile exclusive de valorificare a operei de serviciu printr-un procedeu condiționat de scopul misiunii aparțin pe un termen de trei ani patronului, din însărcinarea căruia a fost creată opera, dacă contractul nu stipulează altfel. După expirarea acestui termen, drepturile patrimoniale revin autorului.

[Art.18 alin.(2) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(3) Quantumul remunerației autorului pentru fiecare tip de valorificare a operei de serviciu se stabilește în contractul dintre părți.

(4) La valorificarea operei de serviciu numele autorului se indică, dacă acest lucru practic este posibil. Patronul este de asemenea în drept să ceară indicarea numelui (denumirii) său în fiecare caz de valorificare a operei de serviciu.

Articolul 19. Valorificarea operei autorului de către alte persoane

(1) Valorificarea operei autorului de către alte persoane fără a o schimba sau într-o formă modificată, precum și în traducere, se admite în baza unui contract încheiat cu autorul sau cu succesorii lui în drepturi, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 20-23. Limitarea drepturilor autorilor se aplică cu condiția că ele nu aduc prejudicii valorificării normale a operei și nu lezează drepturile și interesele legitime ale autorilor.

(2) Autorul operei literare, dramatice, muzical-dramatice și/sau muzicale, imprimate sub formă de fonogramă sau incluse într-o operă audiovizuală, are dreptul la remunerație pentru orice revînzare a exemplarelor acestei opere. Quantumul remunerației se stabilește în contractul încheiat de beneficiar cu autorul ori în licența eliberată de organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale.

[Art.19 alin.(2) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016, alin. unic devine alin.(1)]

Capitolul III

LIMITAREA DREPTURILOR PATRIMONIALE

Articolul 20. Reproducerea operelor în scopuri personale

(1) Fără consimțămîntul autorului sau al altui titular al dreptului de autor și fără plata remunerației de autor se permite reproducerea într-un singur exemplar a operei publicate legal de către o persoană fizică exclusiv în scopuri personale, respectînd condițiile prevăzute la alin. (3).

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazurile:

- a) reproducerii operelor de arhitectură în formă de clădiri și construcții analoge;
- b) reproducerii bazelor de date;

- c) reproducerii programelor de computer, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 23;
- d) reproducerii cărților (integral), a textelor de note muzicale și a originalelor operelor de artă plastică;
- e) reproducerii neautorizate a operelor aduse la cunoștința publicului prin comunicare publică, în regim interactiv.

[Art.20 alin.(2) lit.e) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(3) Titularul dreptului de autor asupra operelor reproduse în conformitate cu alin. (1) este în drept să primească o remunerație compensatorie. Remunerația compensatorie în cuantum de 3% din prețul de vânzare cu amănuntul o plătesc întreprinderile (inclusiv producătorii și importatorii), care comercializează echipament (audio și videomagnetofone și alt echipament) și suporturi materiale (peliculă, audio- și (sau) video-casete, discuri laser, compact-discuri etc.), utilizate pentru o atare reproducere.

[Art.20 alin.(3) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(4) Încasarea, distribuirea și plata remunerației compensatorii se efectuează de către una din organizațiile de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale ale autorilor, întreprinșilor și producătorilor de fonograme, în conformitate cu acordurile între aceste organizații. Dacă acordurile menționate nu prevăd altfel, remunerația compensatorie se distribuie în felul următor: autorilor - 40%, întreprinșilor - 30% și producătorilor de fonograme - 30%.

(5) Cuantumul remunerației compensatorii și condițiile de plată a ei se stabilesc în contractele încheiate între întreprinderile (inclusiv producătorii și importatorii) sus-numite, pe de o parte, și organizațiile de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale ale autorilor, întreprinșilor și producătorilor de fonograme pe de altă parte.

[Art.20 alin.(5) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(6) Remunerația compensatorie urmează să fie distribuită autorilor sau altor titulari ai dreptului de autor și ai drepturilor conexe asupra operelor indicate la alin. (3), pornind de la probabilitatea că în condiții obișnuite aceste opere au fost reproduse în scopuri personale.

(7) Nu se plătește remunerația compensatorie pentru echipamentul și suporturile materiale indicate la alin. (3), în cazul în care acestea sînt obiect de export, pentru echipamentele și suporturile materiale importate de către persoane fizice exclusiv în scopuri personale.

(8) Cu consimțămîntul autorului sau al altui titular al dreptului de autor și fără plata remunerației de autor, se permite reproducerea temporară a operei cu respectarea următoarelor condiții:

- a) reproducerea se efectuează în procesul transmiterii digitale a operei sau a acțiunii, prin care opera păstrată în formă digitală devine accesibilă pentru percepere;
- b) reproducerea este inițiată de persoana fizică sau juridică care, în baza consimțămîntului primit de la titularul dreptului de autor sau în temeiul prevederilor prezentei legi, are dreptul asupra transmiterii digitale menționate sau a acțiunii care asigură accesibilitatea operei pentru percepere;
- c) reproducerea însoțește transmiterea digitală sau acțiunea care asigură accesibilitatea operei pentru percepere în cadrul procesului normal de lucru al echipamentului utilizat și atrage eliminarea automată a copiei, excluzînd găsirea și valorificarea operei în orice alte scopuri, cu excepția celor specificate la lit.a) și lit.b).

[Art.20 alin.(8) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Articolul 21. Reproducerea reprografică a operelor de către
biblioteci, arhive și instituții de învățămînt

(1) Se permite reproducerea reprografică nonprofitabilă, fără consimțămîntul autorului sau al altui titular al dreptului de autor și fără plata remunerației de autor, dar cu indicarea obligatorie a numelui autorului, a cărui operă este valorificată, și a sursei de împrumut, în anumite cazuri și în volumul determinat de scopul urmărit:

- a) de către biblioteci sau arhive într-un singur exemplar al operei publicate legal - pentru a înlocui un exemplar pierdut, distrus sau devenit inutilizabil, pentru a oferi altor biblioteci sau arhive analoge exemplare ale operelor pentru înlocuirea operelor pierdute, distruse sau devenite inutilizabile din fondurile acestora, dacă obținerea pe cale obișnuită a unor astfel de exemplare nu este posibilă;

b) de către biblioteci sau arhive într-un singur exemplar articole aparte și alte opere cu volum mic sau extrase scurte din opere scrise publicate legal (cu excepția programelor pentru computer) - în scopuri didactice, științifice sau personale, la cererea persoanelor fizice;

c) de către instituții de învățământ articole aparte și alte opere cu volum mic sau extrase scurte din opere scrise publicate legal (cu excepția programelor pentru computer) - în scopuri de studiu.

(2) Reproducerea reprografică indicată la literele b) și c) ale alin. (1) se admite în cazul când biblioteca, arhiva sau instituția de învățământ nu dispun de licența pentru reproducerea reprografică pe care o eliberează organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale ale autorilor, despre care biblioteca, arhiva sau instituția de învățământ știu sau trebuiau să știe.

Articolul 22. Valorificarea liberă a operelor

(1) Se permite fără consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor și fără plata remunerației de autor, dar cu indicarea obligatorie a numelui autorului, a cărui operă este valorificată, și a sursei de împrumut:

a) citarea din originalul și din traducerea operelor publicate legal în articole și lucrări critice, polemice, didactice, științifice, informative, în trecerile în revistă ale presei, programelor de radio și televiziune. Citarea fără plata remunerației de autor se permite în volumele:

- un fragment (proză) pînă la 400 de cuvinte;

- cîteva fragmente din aceeași operă: proză - pînă la 300 de cuvinte în fiecare fragment, însă nu mai mult de o coală de autor; poezie - pînă la 40 versuri, cu condiția că acest fragment nu constituie mai mult de o pătrime din opera în versuri citată;

b) reproducerea în original și în traducere în presă, în programele de radio și televiziune cu scop informativ a unor fragmente din operele publicate (dacă o astfel de reproducere constituie o parte a reportajului), din discursurile și rapoartele ținute în public, precum și din articolele publice vizînd problemele economice, politice, sociale religioase actuale. Totodată, organizațiile de difuziune pot imprima aceste opere numai pentru valorificarea lor pe termen scurt (pînă la șase luni);

c) reproducerea cu caractere punctate în relief pentru nevăzători a operelor publicate, cu excepția celor special create pentru astfel de procedee de reproducere;

d) interpretarea în public la ceremonii oficiale și religioase, precum și la funeralii a operelor muzicale publicate legal;

e) reproducerea operelor pentru procedura judiciară și administrativă în volumul determinat de aceste scopuri;

f) reproducerea sau comunicarea în public a operelor de arhitectură, fotografice, de artă plastică, situate permanent în locurile de liber acces al publicului, cu excepția cazurilor cînd imaginea operei este obiectul principal al acestei reproduceri sau cînd este folosită în scopuri comerciale.

(2) Scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova de către o persoană fizică exclusiv în scopuri personale a unui exemplar al operei se permite fără consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor și fără plata remunerației de autor.

Articolul 23. Reproducerea programelor pentru computer.

Decompilarea programelor pentru computer

[Titlul art.23 modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(1) Persoana care dispune în mod legal de un exemplar al unui program pentru computer este în drept fără consimțământul autorului și fără plata remunerării de autor:

[Art.23 alin.(1) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

a) să introducă în programul pentru computer sau în baza de date schimbări necesare pentru funcționarea lui cu mijloacele tehnice ale

beneficiarului, să corecteze greșelile evidente, dacă contractul nu prevede altfel;

b) să pregătească un exemplar de rezervă al programului pentru computer, cu condiția ca acest exemplar să fie destinat pentru înlocuirea exemplarului pierdut, deteriorat sau devenit inutilizabil al titularului legal;

[Art.23 alin.(1) lit.a)-b) modificate prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

c) să examineze, să cerceteze sau să experimenteze funcționarea programului pentru computer pentru a stabili ideile și principiile care stau la baza oricărui element al programului, dacă aceasta se efectuează în procesul oricărei acțiuni permise de lansare spre execuție, reprezentare pe monitorul computerului, executare, transmitere sau păstrare a programului.

[Art.23 alin.(1) lit.c) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(2) Exemplarul de rezervă al programului pentru computer nu poate fi folosit în alte scopuri, decât pentru cele stabilite la alin. (1), și trebuie să fie nimicit în cazul stingerii dreptului de posesie asupra exemplarului programului pentru computer.

[Art.23 alin.(2) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(3) Persoana care în mod legal dispune de un program pentru computer are dreptul, fără consimțământul autorului sau al altui titular al dreptului de autor, să decompileze programul pentru computer (să reproducă și să schimbe codul-obiect în textul-sursă) pentru a atinge capacitatea de interacțiune a lui cu alte programe, cu condiția că:

a) informația necesară pentru atingerea capacității de interacțiune nu i-a fost accesibilă acestei persoane din alte surse;

b) acțiunile indicate se vor limita doar la acele părți ale programului decompilat, care sînt necesare pentru a atinge capacitatea de interacțiune;

c) informația, obținută ca rezultat al decompilării poate fi folosită numai în scopurile indicate mai sus, nu va fi transmisă altor persoane și folosită în vederea creării unui nou program de computer, analog programului decompilat, sau pentru realizarea altor acțiuni ce încalcă dreptul de autor.

(4) Programele pentru computer sînt ocrotite ca opere literare, indiferent de forma și modul lor de exprimare. Autorul unui program pentru computer beneficiază de toate drepturile personale și patrimoniale, prevăzute la articolele 9, 10 și 17.

[Art.23 alin.(4) în redacția L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

Capitolul IV

CONTRACTELE DE AUTOR

Articolul 24. Transmiterea drepturilor patrimoniale prin contracte de autor

(1) Drepturile patrimoniale prevăzute la articolul 10 pot fi transmise de către autori sau alți titulari ai dreptului de autor prin contracte de autor.

(2) Transmiterea drepturilor patrimoniale se poate efectua în baza contractului de autor privind transmiterea drepturilor de autor exclusive (licență exclusivă) sau în baza contractului de autor privind transmiterea drepturilor de autor neexclusive (licență neexclusivă):

a) licența exclusivă prevede transmiterea drepturilor de valorificare a operei într-un anumit mod și în limitele stabilite de contract numai persoanei, căreia i se transmit aceste drepturi, și investeste această persoană cu dreptul de a permite sau a interzice altor persoane valorificarea în mod analog a operei;

b) licența neexclusivă permite beneficiarului să valorifice opera în aceeași măsură cu o altă persoană, căreia i s-a acordat dreptul de valorificare a aceleiași opere, în aceeași mod, fără dreptul de a permite sau a interzice altor persoane valorificarea sub orice formă și în orice mod a acestei opere.

[Art.24 alin.(2) lit.b) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(3) Drepturile transmise prin contractul de autor se consideră neexclusive, dacă contractul nu prevede altfel.

Articolul 25. Clauzele și forma contractului de autor

(1) Contractul de autor trebuie să fie încheiat în formă scrisă și să prevadă: modul de valorificare a operei (drepturile concrete care se transmit prin acest contract); termenul și teritoriul, pentru care se transmite dreptul; cuantumul remunerației și (sau) modul de stabilire a cuantumului remunerației pentru fiecare procedeu de valorificare a operei, ordinea și termenele de plată a acestei remunerații, precum și alte clauze pe care părțile le vor considera esențiale. Contractul de autor privind valorificarea operelor publicistice în presa periodică poate fi încheiat și în formă verbală.

[Art.25 alin.(1) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(2) Dacă în contractul de autor lipsește clauza privind teritoriul pe care se exercită dreptul, dreptul transmis prin acest contract se exercită numai în limitele teritoriului Republicii Moldova.

(3) Dacă în contractul de autor nu este indicat termenul lui de valabilitate, contractul de autor se consideră încheiat pe un termen de 3 ani de la data încheierii - pentru contractele de valorificare a operelor fără modificări și pe un termen de 5 ani - pentru contractele de valorificare a operelor prelucrate sau traduse.

(4) Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor elaborează, de comun acord cu organizațiile interesate, contracte-model de autor.

(5) Clauzele contractului de autor, ce vin în contradicție cu prevederile prezentei legi, se consideră nule și se înlocuiesc cu clauzele stabilite de prezenta lege.

(6) Orice clauze ale contractului de autor care limitează autorul de a crea în viitor opere pe o anumită temă sau într-un anumit domeniu se consideră nule.

(7) În contractul de autor remunerația de autor se stabilește în cote procentuale din venitul obținut de pe urma valorificării în modul corespunzător a operei sau sub forma unei sume fixe, sau conform tarifelor de remunerare, sau în alt mod. Guvernul, la propunerea Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor, de comun acord cu uniunile de creație, stabilește tarifele minime ale remunerației de autor și modul de aplicare a lor. În aceste cazuri contractele de autor nu pot stipula remunerația într-un quantum mai mic decât cel prevăzut de aceste tarife.

[Art.25 alin.(7) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Capitolul V

DREPTURI CONEXE

Articolul 26. Subiecții drepturilor conexe. Domeniul de acțiune a drepturilor conexe

(1) Subiecți ai drepturilor conexe sînt interpreții, producătorii de fonograme și organizațiile de difuziune. Drepturile conexe se exercită fără a prejudicia drepturile de autor.

(2) Producătorii de fonograme și organizațiile de difuziune își realizează drepturile în conformitate cu prezenta lege în temeiul unui contract încheiat cu autorii și interpreții (colectivele de interpreți) ai operei înregistrate pe fonogramă sau difuzată pe cale radioelectrică sau distribuită prin cablu.

(3) Pentru apariția și exercitarea drepturilor conexe nu se cere respectarea cărorva formalități. În scopul semnării drepturilor lor producătorul de fonograme și interpretul pot folosi semnul de ocrotire a drepturilor conexe, care se indică pe fiecare exemplar de fonogramă și (sau) pe fiecare ambalaj al acestuia, și constă din trei elemente:

- a) litera latină P într-un cerc -P;
- b) numele (denumirea) titularului de drepturi conexe exclusive;
- c) anul primei publicări a fonogramei.

(4) Drepturile interpretului se protejează în conformitate cu prezenta lege, dacă:

- a) interpretul este cetățean al Republicii Moldova;
- b) interpretarea a avut loc pentru prima dată pe teritoriul Republicii Moldova;
- c) interpretarea este înregistrată pe fonogramă în conformitate cu prevederile alin. (5);
- d) interpretarea, nefiind înregistrată pe fonogramă, este inclusă într-o emisiune a organizației de difuziune, respectîndu-se condițiile alin. (6).

(5) Drepturile producătorului de fonograme sînt protejate de prezenta lege, dacă:

- a) producătorul de fonograme este cetățean al Republicii Moldova sau persoană juridică cu reședință permanentă în republică;
- b) fonograma a fost dată publicității pentru prima dată în Republica Moldova sau a fost publicată în republică în decurs de 30 de zile de la prima ei apariție într-un alt stat.

(6) Drepturile organizației de difuziune, în conformitate cu prezenta lege, îi sînt recunoscute numai în cadrul în care aceasta are reședință permanentă în Republica Moldova și difuzează emisiuni prin retranslație montate pe teritoriul ei.

(7) Drepturile conexe ale persoanelor fizice și juridice străine sînt protejate în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 27. Drepturile interpretului

(1) Interpretul are următoarele drepturi personale (morale) și patrimoniale asupra interpretării sale:

- a) la nume;
- b) la stima reputației - dreptul la apărarea interpretării de oricare denaturări, schimonosiri sau alte atentate ce pot prejudicia onoarea și demnitatea interpretului;

c) de a valorifica interpretarea în orice formă, inclusiv dreptul la remunerație pentru fiecare tip de valorificare a interpretării.

(2) Interpretul are dreptul exclusiv de a permite sau interzice efectuarea următoarelor acțiuni:

a) imprimarea interpretării încă neimprimată;

b) reproducerea directă sau indirectă, sub orice formă și în orice mod a interpretărilor sale înregistrate pe fonograme;

[Art.27 alin.(2) lit.b) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

c) comunicarea interpretării pe cale radioelectrică și prin cablu sau altă comunicare publică a interpretării inclusiv prin retransmisie, cu excepția cazurilor când pentru comunicare se folosește imprimarea interpretării efectuată anterior cu consimțământul interpretului, sau interpretarea anterior difuzată pe cale radioelectrică și distribuită prin cablu;

[Art.27 alin.(2) lit.c) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

d) darea în chirie a originalului și a exemplarelor interpretărilor înregistrate pe fonograme, chiar și după difuzarea lor, cu acordul interpretului și indiferent de dreptul de proprietate asupra exemplarelor;

e) difuzarea originalului și a exemplarelor interpretărilor înregistrate pe fonograme prin vânzare sau prin alt mod de transmitere a dreptului de proprietate;

[Art.27 alin.(2) lit.d)-e) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Art.27 alin.(2) lit.e) în redacția L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

f) comunicarea pentru informare generală, prin cablu sau prin mijloacele comunicării radioelectrice, a interpretării, înregistrate pe fonogramă, în asemenea mod ca reprezentanții publicului, la alegerea lor personală, să poată avea acces la interpretare din orice loc și în orice timp (dreptul la comunicare publică în regim interactiv, inclusiv prin Internet).

[Art.27 alin.(2) lit.f) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(3) Interpretul, iar în cazurile când interpretarea este efectuată de un colectiv - conducătorul sau persoana autorizată de acest colectiv, are dreptul să acorde autorizațiile prevăzute la alin. (2) prin încheierea unui contract în scris cu beneficiarul.

(4) Pentru difuzarea ulterioară a interpretării, imprimarea pentru emisiuni și reproducerea unei atare imprimări de către organizațiile de difuziune nu se cer autorizațiile indicate la alin. (2) literele a) - c) dacă acestea sînt prevăzute direct în contractul dintre interpret și organizația respectivă de difuziune. Cuantumul remunerației interpretului pentru aceste tipuri de valorificare se stabilește de asemenea în acest contract.

(5) Încheierea contractului de creare a unei opere audiovizuale între întreprindător și producătorul operei audiovizuale atrage după sine transmiterea de către interpret a drepturilor stabilite la alin. (2).

(6) Producătorul operei audiovizuale nu are dreptul să folosească separat sunetul sau imaginea, fixate în opera audiovizuală, dacă acest lucru nu este prevăzut în contract.

(7) Drepturile exclusive de valorificare a interpretărilor, create ca urmare a îndeplinirii unei misiuni de serviciu date de patron sau a îndatoririlor de serviciu, aparțin persoanei cu care interpretul se află în relații de muncă în decurs de trei ani, dacă contractul nu stipulează altfel.

[Art.27 alin.(7) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(8) Drepturile exclusive ale interpretului, prevăzute la alin. (2), pot fi transmise prin contract altor persoane.

Articolul 28. Drepturile producătorului de fonograme

(1) Producătorului de fonograme îi aparțin drepturile exclusive de valorificare a ei în orice mod, inclusiv dreptul la remunerație pentru fiecare tip de valorificare a fonogramei.

(2) Dreptul exclusiv de valorificare a fonogramei înseamnă dreptul producătorului de fonograme de a permite sau a interzice efectuarea următoarelor acțiuni:

a) reproducerea directă sau indirectă, sub orice formă și în orice mod a fonogramelor sale;

b) difuzarea exemplarelor de fonogramă (comercializarea, darea cu chirie a acestora etc.);

c) modificarea sau transformarea în orice alt mod a fonogramei;

d) importul exemplarelor de fonogramă în scopul difuzării, inclusiv a exemplarelor produse cu autorizația producătorului acestei fonograme.

e) comunicarea pentru informare generală, prin cablu sau prin mijloacele comunicării radioelectrice, a fonogramei în asemenea mod ca reprezentanții publicului, la alegerea lor personală, să poată avea acces la fonogramă din orice loc și în orice timp (dreptul la comunicare publică în regim interactiv, inclusiv prin Internet).

[Art.28 alin.(2) lit.a) și e) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Art.28 alin.(3) exclus prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Art.28 alin.(3) în redacția L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(4) Dreptul de difuzare a exemplarelor de fonogramă prin darea lor în chirie aparține producătorului de fonograme, indiferent de dreptul de proprietate asupra acestor exemplare.

(5) Drepturile exclusive ale producătorului de fonograme, prevăzute la alin. (2) pot fi transmise prin contract altor persoane.

Articolul 29. Drepturile organizației de difuziune

(1) Organizației de difuziune pe care radioelectrică sau distribuite prin cablu îi aparține dreptul exclusiv de a-și valorifica emisiunile sub orice formă, inclusiv dreptul la remunerație pentru orice tip de valorificare a emisiunilor.

(2) Dreptul exclusiv de valorificare a emisiunilor înseamnă dreptul organizației de difuziune de a permite sau interzice efectuarea următoarelor acțiuni:

a) imprimarea emisiunii;

b) reproducerea imprimării emisiunii;

c) translarea simultană pe cale radioelectrică sau prin cablu a emisiunii sale de către o altă organizație de difuziune (retanslarea emisiunii);

d) translarea emisiunii pe cale radioelectrică sau prin cablu;

e) translarea emisiunii în locurile în care intrarea este cu plată;

f) comunicarea pentru informare generală, prin cablu sau prin mijloacele comunicării radioelectrice, a emisiunii în asemenea mod ca reprezentanții publicului, la alegerea lor personală, să poată avea acces la emisiune din orice loc și în orice timp (dreptul la comunicare publică în regim interactiv, inclusiv prin Internet).

[Art.29 alin.(2) lit.f) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Articolul 30. Limitarea drepturilor interpretului, producătorului de fonograme și organizației de difuziune

(1) Ca excepție de la cele indicate în art. 27-29, se permite fără consimțământul interpretului, producătorului de fonograme, organizației de difuziune și fără plata remunerației pentru valorificarea interpretării, fonogramei și emisiunii organizației de difuziune și a imprimărilor acestora, în cazurile:

a) citării în formă de fragmente scurte din interpretare, fonogramă, emisiune a organizației de difuziune cu condiția că această citare se face în scopuri științifice, de cercetare, polemice, de critică și informative, într-un volum determinat de scopul urmărit;

b) ilustrării cu fragmente mici a procesului didactic sau de cercetare științifică;

c) includerii unor fragmente mici din interpretări, fonograme, emisiuni ale organizațiilor de difuziune în revista informativă cotidiană;

d) în alte cazuri stabilite la art. 22.

(2) Se permite, fără consimțământul interpretului, producătorului de fonograme și al organizației de difuziune, valorificarea de către persoane fizice în scopuri personale a interpretărilor, emisiunilor și înregistrărilor acestora, precum și reproducerea fonogramelor. Aceste acțiuni se efectuează cu condiția achitării remunerației în modul stabilit la art. 20.

(3) Limitarea drepturilor conexe se aplică cu condiția că ele nu prejudiciază valorificarea normală a obiectelor de drepturi conexe, precum și a operelor incluse în acestea, nu lezează drepturile și interesele legitime ale interpreților, producătorilor de fonograme, organizațiilor de difuziune și ale autorilor acestor opere.

Articolul 31. Valorificarea fonogramelor publicate în scopuri comerciale

(1) Fără consimțământul producătorului fonogramei publicate în scopuri comerciale și al interpretului imprimat pe această fonogramă, dar cu plata remunerației se permite:

a) interpretarea publică a fonogramei;

- b) comunicarea fonogramelor pe cale radioelectrică;
- c) comunicarea fonogramei prin cablu;
- d) retransmisia fonogramei.

[Art.31 alin.(1) lit.d) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(2) În sensul prezentului articol fonograma adusă la cunoștința publicului prin comunicare pentru informare generală, prin cablu sau prin mijloacele comunicării radioelectrice, în asemenea mod ca reprezentanții publicului, la alegerea lor personală, să poată avea acces la fonogramă din orice loc și în orice timp, se consideră ca fiind publicată în scopuri comerciale.

[Art.31 alin.(2) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016, alin.(2)-(3) devin alin.(3)-(4)]

(3) Încasarea, distribuirea și plata remunerației prevăzute la alin. (1) se efectuează de una din organizațiile de administrare pe principii colective a drepturilor producătorilor de fonograme și ale interpreților în conformitate cu acordul dintre aceste organizații. Dacă acordul nu prevede altfel, remunerația indicată se repartizează astfel: autorilor - 40%, interpreților - 30% și producătorilor de fonograme - 30%.

(4) Cuantumul remunerației pentru fiecare fel de valorificare a fonogramei și condițiile de plată a acesteia se stabilește în acordul încheiat între beneficiarul fonogramei sau asociația acestor beneficiari pe de o parte, și organizațiile de administrare pe principii colective a drepturilor producătorilor de fonograme și interpreților, pe de altă parte, iar în cazul în care părțile nu ajung la o înțelegere - de către organul împuternicit special.

(5) În scopuri didactice și științifice, instituțiile de învățământ, științifice și bibliotecile au dreptul, fără consimțământul producătorului de fonograme, să selecteze și să valorifice în volum limitat (până la 100 de copii pentru o instituție) culegeri de fonograme cu opere muzicale, literare și științifice din fonogramele puse legal în circuitul civil liber prin intermediul primei lor vânzări, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) ambalajul culegerii valorificate va conține lista creațiilor valorificate, numele autorilor de muzică și text, numele interpretului (colectivului de interpreți) și al producătorului fonogramei folosite, numărul de exemplare reproduse, denumirea și adresa producătorului culegerii respective, data reproducerii;
- b) remunerația de autor va fi achitată prin intermediul organizației de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale care i-a eliberat licența respectivă. Cuantumul remunerației de autor va fi de 50% din tariful minim stabilit de legislație pentru valorificarea în asemenea mod a fonogramelor în scopuri comerciale.

[Art.31 alin.(5) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Articolul 32. Imprimarea interpretărilor sau emisiunilor de către organizațiile de difuziune pentru folosire pe termen scurt

Organizațiile de difuziune au dreptul, fără consimțământul interpretului, producătorului de fonograme și al altei organizații de difuziune, să imprime interpretări și emisiuni pentru folosire pe termen scurt, precum și să reproducă atare imprimări în cazurile:

- a) dacă organizația de difuziune a obținut anticipat permisiunea de a comunica pe cale radioelectrică interpretarea sau emisiunea, care se imprimă pentru a fi folosită pe termen scurt sau pentru a fi reprodusă ulterior;
- b) dacă organizația de difuziune efectuează imprimarea pentru a o folosi pe termen scurt și a o reproduce cu mijloace tehnice proprii pentru emisiunile proprii;
- c) nimicirii imprimării după expirarea termenului prevăzut la art. 22 litera b) în ceea ce privește imprimarea operelor literare, de artă și științifice pentru folosire pe termen scurt.

Articolul 33. Durata drepturilor conexe

(1) Drepturile interpretului, prevăzute la art. 27, sînt în vigoare timp de 50 de ani de la data primei interpretări. Drepturile interpretului la nume și la stima reputației sînt ocrotite nelimitat.

(2) Drepturile producătorului de fonograme, prevăzute la art. 28, sînt în vigoare timp de 50 de ani de la data primei publicări a fonogramei sau timp de 50 de ani de la data primei ei imprimări, dacă în acest termen fonograma nu a fost publicată.

(3) Drepturile organizației de difuziune, prevăzute la art. 29, sînt în vigoare timp de 50 de ani după transmiterea emisiunii de către această organizație pe cale radioelectrică (prin cablu).

(4) Termenele prevăzute la alin. (1), (2) și (3) încep să curgă de la 1 ianuarie al anului care urmează după anul în care a avut loc faptul juridic care servește drept temei pentru declanșarea termenului.

(5) Moștenitorilor (în cazul persoanelor juridice - succesorilor în drepturi) interpretului, producătorului de fonograme, organizației de difuziune drepturile prevăzute la prezentul capitol se transmit în limitele părții rămase a termenelor, indicate la alin. (1), (2) și (3).

(6) Drepturile personale (morale) ale interpretului după decursul lui sînt apărute în modul prevăzut de art. 17 alin. (9).

Capitolul VI

ADMINISTRAREA COLECTIVĂ A DREPTURILOR PATRIMONIALE

Articolul 34. Funcțiile organelor de stat în domeniul ocrotirii drepturilor de autor și drepturilor conexe

(1) Controlul asupra respectării drepturilor autorilor și ale titularilor de drepturi conexe se pune în seama Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor.

(2) Atribuțiile de bază ale Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor:

a) elaborarea politicii de stat în domeniul legislației privind drepturile de autor și drepturile conexe, precum și a propunerilor privind perfecționarea ei;

b) exercitarea controlului asupra respectării legislației în vigoare în acest domeniu, întocmirea, în cazurile necesare, a proceselor-verbale privind încălcarea drepturilor de autor și/sau conexe, în conformitate cu prevederile Codului cu privire la contravențiile administrative, precum și ridicarea exemplarelor de opere sau fonograme presupuse a fi contrafăcute;

[Art.34 alin.(2) lit.b) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Art.34 alin.(2) lit.b) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

c) acordarea asistenței juridice titularilor de drepturi de autor și drepturi conexe;

d) repartizarea Republicii Moldova în organizațiile internaționale pentru ocrotirea drepturilor de autor și drepturile conexe;

e) înregistrarea operelor conform art. 8 alin. (3-5);

f) avizarea înregistrării organizațiilor de administrare pe principii colective a dreptului patrimonial de autor și a drepturilor patrimoniale conexe, precum și efectuarea controlului activității lor;

[Art.34 alin.(2) lit.f) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

g) alte funcții, stabilite de Guvern.

Articolul 34¹. Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor

(1) Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor are statut de persoană juridică și este subordonată Guvernului.

(2) Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor este condusă de directorul general, numit în funcție și eliberat din funcție de către Guvern.

(3) Regulamentul Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor se elaborează în conformitate cu prezenta lege și se aprobă de către Guvern.

[Art.34¹ în redacția L1207/28.07.00, MO106/24.08.2000 art.781]

Articolul 35. Înființarea organizațiilor de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale

(1) În cazurile în care exercitarea individuală a drepturilor de autor și drepturilor conexe este dificilă, se înființează organizații de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale. Aceste organizații își desfășoară activitatea în conformitate cu prezenta lege cu statele lor și în limitele împuternicirilor ce le-au fost delegate de titularii drepturilor de autor și ai drepturilor conexe (autorii operelor literare, de artă și științifice, interpreții, producătorii de fonograme etc.).

(2) Organizațiile de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale își desfășoară activitatea lor practică în condiții de autofinanțare.

(3) Se permite înființarea organizațiilor de administrare a drepturilor cîtorva categorii de titulari ai drepturilor privind un anumit drept sau a organizațiilor de administrare a mai multor drepturi în favoarea unei categorii de titulari ai drepturilor de autor, precum și înființarea organizațiilor de administrare a diferitelor drepturi și a diferitelor categorii de titulari ai drepturilor.

(4) Dacă pentru administrarea pe principii colective a unei categorii de drepturi patrimoniale de autor sau conexe sînt create mai multe organizații de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale,

licențele pentru valorificarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe se eliberează beneficiarilor de către una dintre acestea, cu acordul scris al celorlalte. În cazul lipsei unui asemenea acord, Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor decide, în modul stabilit de Guvern, care dintre aceste organizații va elibera beneficiarilor licențe, cu condiția că această organizație:

- a) întrunește majoritatea titularilor de drepturi autohtoni (nu mai puțin de 51%);
- b) dispune de repertoriul membrilor și contractanților săi;
- c) are capacitatea de a administra pe principii colective dreptul patrimonial de autor și drepturile patrimoniale conexe pe întreg teritoriul țării, inclusiv drepturi ale titularilor de peste hotare;
- d) dispune de mecanisme reale de acumulare, distribuire și plată a remunerației de autor;
- e) corespunde altor condiții stabilite de Guvern.

[Art.35 alin.(4) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016, alin.(4), (5), (6) devin alin.(5), (6), (7)]

(5) Organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale se înființează nemijlocit de către titularii drepturilor de autor și ai drepturilor conexe benevol, în temeiul calității lor de membru al unei asemenea organizații sau în baza contractelor încheiate în scris.

(6) Organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale nu are dreptul să desfășoare activitate comercială sau să valorifice operele și obiectele drepturilor conexe, care le-au fost încredințate pentru a fi administrate pe principii colective.

(7) Eventualele revendicări patrimoniale ale titularilor drepturilor de autor și a drepturilor conexe față de beneficiari, legate de valorificarea autorizată prin licențe a operelor și a obiectelor drepturilor conexe, trebuie să fie reglementate de către organizația care a eliberat aceste licențe.

Articolul 36. Atribuțiile și obligațiunile organizațiilor de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale

(1) Organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale exercită, în numele titularilor drepturilor de autor și ai drepturilor conexe pe care-i reprezintă, și în temeiul împuternicirilor primite de la ei, următoarele atribuții:

- a) eliberează beneficiarilor licențe privind valorificarea operelor sau obiectelor de drepturi conexe, drepturile patrimoniale asupra cărora au fost delegate ei spre administrare pe principii colective;
- b) negociază cu beneficiarii cuantumul remunerației de autor pentru valorificarea operelor sau obiectelor de drepturi conexe și alte condiții din licențe;

[Art.36 alin.(1) lit.b) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

- c) coordonează cu beneficiarii cuantumul remunerației în cazul în care această organizație este autorizată numai cu acumularea remunerației fără dreptul de a elibera licențe;
- d) acumulează remunerația prevăzută în licențe eliberate de ea și remunerația prevăzută la alin. (1) litera c);
- e) distribuie, achită la timp și echitabil remunerația de autor, acumulată în baza licențelor eliberate pentru valorificarea operelor sau obiectelor de drepturi conexe, drepturile patrimoniale asupra cărora au fost delegate ei spre administrare pe principii colective;

[Art.36 alin.(1) lit.a)-b) și e) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

- f) întreprinde orice acțiuni juridice necesare pentru ocrotirea drepturilor administrate de această organizație;
- g) desfășoară altă activitate în conformitate cu împuternicirile primite de la titularii drepturilor de autor și ai drepturilor conexe.

(2) Organizațiile de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale au dreptul să ceară persoanelor care valorifică opere și obiecte ale drepturilor conexe să prezinte programe și alte documente autentificate în modul convenit privind valorificarea operelor și veniturile, precum și să ceară achitarea remunerației în termenele stabilite.

(3) Organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale este obligată să îndeplinească în interesul titularilor drepturilor de autor și ai drepturilor conexe următoarele obligațiuni:

- a) să folosească remunerația acumulată exclusiv pentru distribuirea și plata ei titularilor drepturilor de autor și ai drepturilor conexe.

Totodată organizația are dreptul să rețină din remunerația acumulată sume pentru acoperirea cheltuielilor efectuate suportate la acumularea, distribuirea și plata acestei remunerații, precum și sumele care se varsă în fondurile speciale, create de această organizație prin hotărîrea membrilor ei;

b) să repartizeze și să plătească sistematic remunerația acumulată proporțional cu valorificarea reală a operelor și a obiectelor drepturilor conexe, reținînd sumele indicate la litera a) a prezentului alineat;

c) concomitent cu plata remunerației să prezinte titularilor drepturilor de autor și ai drepturilor conexe dări de seamă despre folosirea drepturilor acestora.

(4) Organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale este în drept să păstreze remunerația neridicată și s-o includă, după 3 ani de la data încasării ei la contul său, în sumele ce se repartizează sau s-o folosească în alte scopuri ce țin de interesele titularilor drepturilor de autor și ai drepturilor conexe pe care îi reprezintă.

(5) Titularii drepturilor de autor și ai drepturilor conexe care nu au delegat organizației de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale împuterniciri de a acumula remunerația în conformitate cu alin. (1) litera d), au dreptul să ceară acesteia plățirea remunerației ce li se cuvine, precum și excluderea operelor și obiectelor lor cu drepturi conexe din licențe eliberate beneficiarilor de către această organizație.

(6) Organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale prezintă Agenției de Stat pentru Drepturile de Autor la control următoarele documente:

a) acordurile bilaterale și multilaterale cu organizații de peste hotare care administrează drepturi analoge;

b) hotărîrile adunărilor generale;

c) bilanțul anual, darea de seamă anuală și rezultatele controalelor efectuate de structurile de audit;

d) informații despre persoanele împuternicite să o reprezinte;

e) repertoriul operelor și obiectelor drepturilor conexe de care dispune, lista titularilor ale căror drepturi le administrează, inclusiv modificările acestora, precum și contractele încheiate cu titularii de drepturi și cu beneficiarii;

f) informații privind acumularea, distribuirea și achitarea remunerației de autor, inclusiv privind remunerația neridicată și motivele nedistribuirii și neachitării acesteia titularilor respectivi;

g) alte documente necesare pentru a verifica corespunderea activității organizației prevederilor prezentei legi.

[Art.36 alin.(6) în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Capitolul VII

RĂSPUNDEREA PENTRU VIOLAREA DREPTURILOR DE AUTOR ȘI A DREPTURILOR CONEXE

Articolul 37. Violarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe.

Exemplarele contrafăcute ale operelor sau fonogramei

(1) Valorificarea operelor literare, de artă și științifice cu violarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe stabilite prin prezenta lege se consideră nelegitimă.

(2) Exemplarele operei sau fonogramei, a căror confecționare sau difuzare atrage după sine violarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe, sînt contrafăcute.

(3) Contrafăcute sînt considerate de acemenea exemplarele operelor și fonogramelor ocrotite în Republica Moldova în conformitate cu prezenta lege, care au fost importate în Republica Moldova fără consimțămîntul titularilor drepturilor de autor și ai drepturilor conexe din statele în care aceste opere sau fonograme nu au fost ocrotite sau termenul de ocrotire a lor a expirat.

(4) Exemplarele contrafăcute ale operelor sau fonogramelor urmează să fie confiscate prin hotărîrea instanței judecătorești competente. Materialele și echipamentele folosite pentru reproducerea lor pot fi confiscate prin hotărîrea instanței judecătorești competente, luîndu-se în considerare caracterul violării drepturilor de autor și a drepturilor conexe.

(5) Exemplarele contrafăcute ale operelor sau fonogramelor, fiind confiscate, la cererea titularului drepturilor de autor și al drepturilor conexe pot fi transmise acestuia.

Exemplarele contrafăcute de opere și fonograme neridicate de către titularul drepturilor de autor și al drepturilor conexe urmează a fi comercializate sau nimicite prin hotărîrea instanței judecătorești competente. Materialele și echipamentele confiscate, care au fost

folosite pentru reproducerea exemplarelor contrafăcute, urmează a fi transmise statului prin hotărîrea instanței judecătorești competente.

(6) Nu se confiscă exemplarele contrafăcute de operă sau fonogramă care au fost procurate în condițiile legii de către terțe persoane.

[Art.37 alin.(4)-(5) modificate prin L1009/22.10.96, MO80/12.12.96 art.757]

Articolul 37¹. Eludarea mijloacelor tehnice de protecție a dreptului de autor

și a drepturilor conexe și înlăturarea sau schimbarea informației
despre administrarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe

(1) Se consideră încălcări ale legislației Republicii Moldova privind dreptul de autor și drepturile conexe și următoarele acțiuni, indiferent de faptul au fost sau nu încălcate, în orice mod, dreptul de autor sau drepturile conexe ca rezultat al săvîrșirii lor:

a) eludarea mijloacelor tehnice de protecție a dreptului de autor și a drepturilor conexe;
b) confecționarea, importul, difuzarea (vînzarea, darea în chirie etc.), publicitatea oricărui echipament sau a componentelor sale, deținerea, în scopuri comerciale și pentru prestarea serviciilor, a oricărui echipament sau a componentelor sale:

- care sînt date publicității sau sînt propuse spre vînzare în scopul eludării mijloacelor tehnice de protecție a dreptului de autor și a drepturilor conexe;

- scopul principal al utilizării și/sau al rezultatului utilizării cărora este eludarea oricăror mijloace tehnice de protecție a drepturilor de autor și a drepturilor conexe;

- care inițial sînt destinate, ajustate sau executate în scopul oferirii posibilității sau facilitării eludării mijloacelor tehnice de protecție a dreptului de autor și a drepturilor conexe;

c) oricare acțiuni din cele indicate mai jos, dacă săvîrșind astfel de acțiuni, persoana știa sau trebuia să știe că săvîrșirea lor stimulează, permite, contribuie sau ascunde încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe:

- înlăturarea sau modificarea fără autorizarea titularului de drepturi a informației despre administrarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe;

- difuzarea, importul în scopul difuzării, comunicarea publică, comunicarea pentru informare generală în regim interactiv a operelor și a altor obiecte, protejate de prezenta lege, de pe care, fără autorizarea titularului de drepturi, a fost înlăturată informația despre administrarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe.

(2) Acțiunile specificate la alin.(1) se sancționează în condițiile Codului cu privire la contravențiile administrative și Codului penal.

[Art.37¹ în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Articolul 38. Modalitățile de ocrotire a drepturilor de autor și a drepturilor conexe

(1) Titularul drepturilor exclusive de autor și al drepturilor exclusive conexe este în drept să ceară de la persoana care le-a violat:

a) recunoașterea drepturilor sale;

b) restabilirea situației existente pînă la violarea dreptului și încetarea acțiunilor care comportă violarea dreptului sau crează pericolul violării lui;

c) recuperarea pierderilor, inclusiv a cîștigului nerealizat;

d) perceperea venitului realizat de persoana care a violat drepturile de autor și drepturile conexe prin folosirea lor ilicită, în locul recuperării pierderilor;

e) achitarea unei compensații în mărime de la 500 la 500 000 de lei în locul recuperării pierderilor sau perceperei venitului.

[Art.38 alin.(1) lit.e) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(2) Sancțiunile indicate la alin. (1) literele c) - e) se aplică la aprecierea titularului drepturilor de autor sau al drepturilor conexe.

(3) Persoana culpabilă de violarea drepturilor de autor sau a drepturilor conexe poartă răspundere în conformitate cu legislația civilă, administrativă și penală.

[Art.38 alin.(3) modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423]

(4) Pentru violarea drepturilor personale (morale) autorul sau titularul drepturilor conexe are dreptul să ceară prin judecată de la persoana care le-a violat:

a) introducerea retificărilor convenite în operă și publicarea în presă sau anunțarea într-un alt mod despre restabilirea dreptului violat;

b) interzicerea publicării operei sau îndeplinirea cerinței de a înceta difuzarea ei și confiscarea exemplarelor publicate;

c) recuperarea materială a prejudiciului moral.

[Art.38 alin.(4) lit.c) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(5) Persoana culpabilă de nimicirea premeditată sau de nimicirea prin neglijență a originalului operei de artă plastică, a manuscrisului sau a variantei definitive a operei audiovizuale (negativul, înregistrarea originală), la cererea autorului sau a titularului drepturilor conexe, este obligată să repare prejudiciul material și moral în conformitate cu cerințele alin. (1), (3) și (4).

(6) Până la examinarea cauzei în fond, judecătorul este în drept să emită în mod individual o încheiere prin care să-i interzică reclamatului sau persoanei, asupra căreia sînt aduse suficiente probe pentru a presupune că ea este violatorul drepturilor de autor și al drepturilor conexe, să efectueze anumite acțiuni: confecționarea, reproducerea, vânzarea, darea cu chirie, importul și alte acțiuni.

(7) În cazul în care persoana juridică violează grav o dată sau sistematic drepturile de autor și drepturile conexe, instanța judecătorească are dreptul să ia hotărîrea de a suspenda activitatea ei pe un termen de pînă la 30 de zile și a aplica, în conformitate cu legislația administrativă, persoanei cu funcție de răspundere a persoanei juridice o amendă în mărime de la 30 la 100 de salarii minime.

(8) Judecătorul este obligat să pronunțe hotărîrea privind sechestrarea și confiscarea tuturor exemplarelor operelor sau fonogramelor, presupuse că sînt contrafăcute, și poate să pronunțe hotărîrea privind sechestrarea și confiscarea materialelor și echipamentelor destinate pentru confecționarea și reproducerea acestora.

(9) Organul de cercetare prealabilă (de anchetă penală), în cazul în care dispune de suficiente probe privind violarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe, este obligat să întreprindă măsurile convenite pentru a depista și a sechestra:

a) exemplarele de operă și fonograme care se presupune că sînt contrafăcute;

b) materialele și echipamentele destinate pentru confecționarea și reproducerea acestora;

c) conturile și alte documente care pot servi drept dovezi ale acțiunilor săvîrșite cu încălcarea prezentei legi.

(10) Serviciile vamale au dreptul să rețină exemplarele operelor și fonogramelor introduse în țară sau scoase din țară fără licență. În cazul în care aceste exemplare ale operelor și fonogramelor au fost recunoscute contrafăcute, instanța judecătorească poate aplica față de contravenient oricare din măsurile stabilite la alin. (1) literele c) - e);

(11) Acțiunile persoanelor fizice-titulare ale drepturilor exclusive de autor și ale drepturilor conexe exclusive, intentate nemijlocit de titulari, precum și în numele și din însărcinarea acestora de către Agenția de Stat pentru Drepturile de Autor sau organizația de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale, sînt scutite de taxă judiciară. Taxa judiciară pentru astfel de acțiuni urmează a fi achitată, prin hotărîre instanței judecătorești, de către persoana recunoscută vinovată de violarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe, în modul și mărimea stabilite de legislație.

[Art.38 alin.(12) exclus prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

Capitolul VIII

PROTECȚIA SOCIAL-JURIDICĂ A DREPTURILOR AUTORILOR ȘI TITULARILOR DREPTURILOR CONEXE

Articolul 39. Garanții privind ocrotirea drepturilor patrimoniale

(1) Prezenta lege consfințește sistemul garanțiilor juridice, economice și sociale privind valorificarea și protejarea potențialului intelectual al autorilor și ai titularilor de drepturi conexe, ocrotirea drepturilor lor personale (morale) și patrimoniale (economice).

(2) Drepturile patrimoniale ale autorilor și titularilor de drepturi conexe sînt apărute în conformitate cu legislația salarizării. Remunerația de autor este scutită de impozitul pe valoarea adăugată. Toate defalcările obligatorii în fondurile asigurărilor sociale legate de plata remunerației de

autor le achită persoana fizică sau juridică care valorifică obiectele dreptului de autor sau ale drepturilor conexe.

[Art.39 alin.(2) modificat prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

(3) În scopul protejării drepturilor patrimoniale ale autorilor și titularilor de drepturi conexe contra inflației se procedează la indexarea tarifelor minimale de remunerație a autorilor, stabilite pentru crearea, editarea și prima interpretare în public a operelor, concomitent cu majorarea salariului minim.

(4) Organizațiile de administrare pe principii colective a drepturilor patrimoniale sînt în drept să creeze fonduri sociale și alte fonduri, ale căror mijloace se scutesc de impozite.

[Art.39 alin.(4) exclus prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016, alin.(5) devine alin.(4)]

Articolul 40. Om de artă liber

[Titlul art.40 în redacția L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016]

[Art.40 alin.(1) exclus prin L1268/25.07.02, MO130/19.09.02 art.1016, alin.(2)-(5) devin alin.(1)-(4)]

(1) Om de artă liber (compozitorul, scriitorul, plasticianul, regizorul, operatorul de filme) este persoană care are pregătirea profesională și experiența necesară în profilul de creație ales, care practică activitate intelectuală în mod independent, fără să întrețină raporturi permanente de muncă cu nici o persoană juridică.

(2) Profesia omului de artă liber presupune o libertate maximă în

alegerea regimului de muncă și odihnă și a sferei de aplicare a capacităților intelectuale.

(3) Omul de artă liber are dreptul la indemnizația pentru incapacitate de muncă pe care o plătește asociația autorilor al cărei membru este.

(4) Omul de artă liber are dreptul la asigurare cu pensie de stat pentru limită de vîrstă, în caz de invaliditate, în caz de pierdere a întreținătorului și în alte situații prevăzute de legislație.

PREȘEDINTELE

PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

Chișinău, 23 noiembrie 1994.

Nr. 293-XIII.

Modificat prin L1207/28.07.00, MO106/24.08.2000 art.781

Modificat prin L29/28.05.98, MO62/09.07.98 art.423

Modificat prin L1009/22.10.96, MO80/12.12.96 art.757

Text inițial